

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 20-21 • Perjantaina 19. toukokuuta 2006

57. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Arja ja Urpo Heinenen juuri paljastetun 100-vuotismuistolaatan vieressä Oberassa Argentiinassa 1.4.2006.

Colona Finlandesin 100-vuotisjuhlat Argentinan Misionesissa Oberan kaupungissa 30.3.-3.4.2006

Kun tyttäreemme Miriam puolitoista vuotta sitten lähti suorittamaan kahden ja puolen vuoden komennusta Peace Corpsiin Paraguayhin, niin päätimme käydä häntä siellä tervehtimässä jossain vaiheessa. Kun viime vuoden puolella saimme kuulla Finlandia Colonesin 100-vuotisjuhlista, niin päätimme ajoittaa matkamme juhlien ajankohdaksi.

Matka New Yorkista Sao Paulo-Asuncioon meni hyvin. Olimme perillä puolen päivän aikaan. Miriam oli meitä vastassa kentällä. Iltapäivällä tutustuimme kaupunkiin kävellen ja kävimme Peace Corps Paraguayn päämajassa. Siellä tapasimme useita Peace Corpsissa palvelevia nuoria amerikkalaisia vapaaehtoisia.

Ulkona oli komeassa rivissä 11 uutta SUV:tä tankit täynnä polttoainetta. Selityksenä Miriam kertoi,

että jokaiselle autolle oli kuljettaja hälytysvalmiudessa 24 tuntia vuorokaudessa mahdollisten levottomuuksien varalle. Näin voitaisiin evakuoita kaikki hajallaan ympäri maata olevat vapaaehtoiset nopeasti turvaan. Hyvin pitää Setä Samuli huolta kansalaisistaan.

Seuraavana päivänä kävimme katsomassa presidentin palatsia, joka olikin komea. Kävimme myös tuntemattoman sotilaan haudalla. Iltapäivällä teimme seitsemän tunnin bussimatkan Loma Plataan, jonne Miriam on sijoitettu. Loma Plata on hyvin menestynyt Mennoniti-yhdyskunta omine supermarketteineen, ja onpa heillä oma sairaalakkin.

Lepäilimme päivän Miriamin vieraina ja tapasimme siellä New Hampshires-tä kotoisin olevan Dan-nimisen vapaaehtoisen ja myös Vladimir-nimisen paikallisen nuoren miehen,

joka kertoi viettäneensä kuusi vuotta Vancouverissa. Mutta koti-ikävä oli ajanut hänet takaisin Loma Plataan.

Seuraavana aamuna tutustuimme Mennoniti-

museoon ja paikalliseen supermarkettiin. Ensimmäisen kerran elämässäni kuulin siestasireenin soivan, kun klo 11:n aikaan kaikki bisnekset suljettiin ja ihmiset lähtivät koteihinsa kolmeksi tunniksi. Lämpötila saattaa nousta kesäisin jopa + 42 °C:een. Siksi siesta.

Ystävällinen vastaanotto Argentiinassa

Illalla raahasimme matkalaukkumme taas tuon kahden kilometrin matkan bussiasemalle ja körötelimme takaisin Asuncioniin ja sieltä pienen odottelun jälkeen toisen kuusi tuntia Posadan kaupunkiin Argentiinan puolelle, jossa yövyimme.

Aamulla varhain jatkoin matkaa Oberaan, jossa majoituimme hoteliin keskikaupungilla. Olimme lähteneet matkalle ilman ennakoilmoittautumista, joten emme paljokaan tienneet ohjelmasta ja esiintymispaikoista.

Kaupungin informaatiossa meitä neuvottiin ottamaan yhteyttä Suomen kunniakonsuli Hugo Sandiin. Miriam soitti heti sinne. Meitä neuvottiin olemaan informaatiotietokoneiden ulkopuolella kello viisi, niin meitä tulaisiin sieltä hakemaan.

Saapuessamme sinne siellä oli odotelemassa Suomen lipun väreihin pukeutunut nuori kansantanssi- ja tanhuryhmä opettajansa johdolla. Siellä tapasimme myös Penedosta Brasiliasta tulleen pariskunnan Inga Hohenthal-Costan ja hänen miehensä Alberto Costan. Inga on Brasiliassa syntynyt toisen polven suomalainen ja puhui virheetöntä suomea. Inga vetää Penedossa tanhuryhmää, jonka ainoa suomalainen jäsen hän on.

Suomen lippua Linnea-laivan muistomerkillä heiluttanut pikku tyttö on varmaan suomalaista sukujuurta.

Sivuillamme TÄNÄÄN mm.

- Tarinaillat kesätauolle ym. 4**
Hiitolan urkujen vaiheita 5
Heikinmaan muistelmät, osa 29 6
Kaarlo Kojolle kultainen merkki ... 7
60. pitäjäjuhla lähestyy 8

Seuraavat Kurkijokelaiset ilmestyvät 2.6., 16.6., 30.6., 7.7., 21.7.

Huom. Toimitus on kiinni pe 8.6. Toimittaja on Kurkijoella.

Monet juhlallisuudet ohjelmineen

Teimme huojuvalla bussilla puolen tunnin matkan Caa-Yari -nimiselle paikkakunnalle. Ensimmäiset yhdyskunnan jäsenet saapuivat Linnea-nimisellä laivalla 100 vuotta sitten Buenos Airesin satamaan. Linnea-laivasta on nyt siellä betonista valettu pieni kopio Picada Finlandesa -tien varrella. Sen edessä paljastettiin muistomerkki juhluvuoden kunniaksi. Juhlapuhujana oli muun muassa entinen ministeri ja Suomi-seuran puheenjohtaja Pertti Paasio.

Myöhemmin illalla oli sisäisessä ohjelmallinen illallinen, jossa eri ikäiset nuoret esittivät argentiinalaisia tansseja värikkäisiin pukuihin pukeutuneina. Myös Oberasta mukana me tullut tanhuryhmä esiintyi esittäen neljä pohjoismaista tanhua, joista kaksi oli suomalaista. Hyvin esiintyivätkin. Osaisivatkohan amerikkalaiset high school-laiset tehdä sen yhtä antaumuksellisesti?

Illalla poltettiin myös kokko, jonka ympärillä nuo-

ret esittivät jonkinlaisen näytelmän, joka muistutti hieman Jukolan veljesten ja Toukolan poikien tappelua, mutta tässä oli myös tyttöjä mukana rauhoittelemassa tappeloita. Emme siitä paljon ymmärtäneet, mutta hauska sitä oli katsella. Yöllä palasimme huojuvalla bussilla takaisin Oberaan.

Oberaan oli tullut Suomesta virallisen delegaation lisäksi siirtolaisinstituutin järjestämällä matkalla noin kymmenen hengen seurue siirtolaisinstituutin johtajan Olavi Koivukankaan johdolla. Espanjasta oli tullut yli 30 hengen seurue siellä talvehtivia suomalaisia. Pohjois-Amerikan siirtolaisia edustimme me.

Aamupäivällä oli 100-vuotisjuhlalaatan paljastus ja juhlatilaisuus Suomi-aukiolla, Plazoleta de Finlandia, Obera. Molempien maiden kansallislaulut laulettiin. Suomen viralliset edustajat ministeri Pertti Paasio ja kansanedustaja Heikki Ollila puhuivat. Myös Oberan kaupunginjohtaja puhui. Tämän jälkeen oli kaupungintalolla muistolaattojen paljastustilaisuus, mutta siihen emme ottaneet osaa.

Kahden aikaan iltapäivällä oli lounas Moscow-ravintolassa. Ruokaillessamme Ingan ja Alberton pöydässä Inga poistui vähäksi aikaa ja palasi kahden kutsukortin kanssa, joissa oli kutsut Miriamille ja meille illalla kello seitsemältä pidettävään pääjuhlaan Kansojen Puistossa, Pargue de las Naciones ja Suomen suurlähetystön tarjoamalle juhlaillalliselle Casa Nordica -talolla, joka sijaitsee samassa puistossa. Mikä mieluista yllätys.

Neljän aikaan iltapäivällä oli ohjattu tilaisuus käydä tutustumassa valokuva-

19.5.2006

Sankarivainajien muistoksi

Sunnuntaina vietämme jo 67. kertaa Kaatuneiden muistopäivää. Päivästä sopi alkuaan 12.4.1940 piispainkokous, missä oli ehdotettu suru- ja muistojumalanpalvelusten pitämistä talvisodan sankarivainajien muistoksi toukokuun kolmantena sunnuntaina eli tuona vuonna 19.5.

Sen jälkeen Mannerheimin antamassa päiväkäskyssä ilmoitettiin, ettei 16.5.1940 vietettäisi puolustusvoimain lippujuhlapäivää, vaan päivää 19.5. vietettäisiin vuosien 1918 ja 1939-40 aikana käydyissä sodissa henkensä antaneiden muistolle. Kyseinen käsky koski vain puolustusvoimia, mutta se otettiin hyvin vastaan puolustusvoimien ulkopuolellakin. Käskyn tarkoituksena oli myös edistää kansallista sopua ja yksimielisyyttä. Päivän merkitys oli suurin jatkosodan aikana ja heti sen jälkeen.

Vuosikymmenien aikana on päivän vietossa tapahtunut joitain muutoksia. Päivän nimi oli vuoteen 1945 asti Sankarivainajien muistopäivä. Suomen viralliseen kalenteriin Kaatuneiden muistopäivä merkittiin vuonna 1974 ja vuonna 1977 päivä liitettiin virallisten liputuspäivien joukkoon.

En tiedä, kuinka hyvin nuorisomme tuntee päivän merkityksen ja sitä, miksi juuri sinä päivänä liputetaan. Koska päivää vietetään sunnuntaisin, jolloin koulua ei käydä, jää päivästä kertominen ehkä enemmän kodin vastuulle.

Taas tuleekin mummoille ja ukoille töitä. Kertokaa omille lapsilenne Kaatuneiden päivän merkitys ja tärkeys, mutta muistakaa kertoa omia kokemuksianne myös lastenlapsilenne. Heistä saatte otollista kuulijakuntaa. Heidän kauttaan saamme tärkeälle päivälle jatkuvuutta.

"Makasit mustikanvarvukossa, mottiin joutuneena. Luoti osui nuoriin kasvoihin, joita muuan piika lettipää, maakylän tyttö kuin Karjalan salopurojen rentukka oli katsellut siltatansseissa tummana ujona prinssinään. Kimmokeluoti tuli kannon läpi. Et ensin tajunnut mitään, yön hämyssä näit jotain mustaa valuvan käsillesi, tuli epätodellinen olo, tunsit outoa raukeutta, jossain soi. Yritit nousta, mutta lysähdit takaisin. Miten raskas on tämä helleyö, kaunis kuin elämä."
(Heikki Turunen)

Raija Hjelm

Hartaus sunnuntaiksi 21.5.
5. sunnuntai pääsiäisestä
Rukoussunnuntai

Rukous avaa epätoivon ruostuttamat lukot

Osunko kovin pahasti pieleen, jos sanon, että olet joskus rukoillut? Enkö? Hyvä, meillä on paljon yhteistä. Minäkin tunnustan rukoilleeni. Joskus hyvinkin paljon elämässäni. Oletko pannut merkille saman kuin minä, että silloin kun on jokin erityinen hätä tai ongelma, silloin tulee rukoilluksi enemmän. Kun elämä soljuu tavanomaisissa, normaaleissa uomissaan, silloin ei niinkään tule rukoilluksi.

Jokin aika sitten kadotin autoni avaimet. Etsin vimmatusti kaikkialta, mutta en löytänyt. Rukous tuli mieleen, ja niinpä siinä sitten muistutin Jumalaa huonomuistisuudestani: "Anna niiden avaimien löytyä." Seuraavana päivänä muistin, että olin laittanut avaimet salkkuuni. Sieltähän ne sitten löytyivät. "Kiitos, Jumala", jotenkin sopersin hiljaa mielessäni.

Rukous on valoisa asia, langaton yhteys Jumalaan, ja toimii paikassa kuin paikassa. Tukiasemia ei tarvita, liikkuiapa sitten millaisessa epätoivon maastossa tahansa. Jumala on kuulolla. Kun sen useammin tiedostaisimme, voisivat monet asiat olla paljon valoisammalla tolalla. Sellaisen vastauksen saaminen kuin haluaisimme, ei hetikään aina ole mahdollista. Jumala ei palkitse rukousuutteruuttamme sellaisilla vastauksilla, kuin haluaisimme. Hän saattaa toimia aivan päinvastoin, ja se tuntuu meistä epäoikeudenmukaiselta.

Mutta mitä me olemme Jumalan tekemisiä arvostelemaan. Hänellä on meihin tekijänoikeus Luojanamme. Kyllä hän tietää, mikä on meille parhaaksi. Tätä yritän ainakin uskoa pieleen rukoilluissa asioissa. Tarkoitin siis sellaisia asioita, joissa olemme olleet Jumalan kanssa tyystin eri linjoilla.

Rukous tekee meistä täysillä hengittäviä ihmisiä. Joskus se voi olla pysähtymistä, asioiden läpi käymistä hiljaisuudessa, joskus se voi olla ajatuksen singauttamista ylöspäin, joskus vain sanaton huokaus. Rukous on aina toivon avain epätoivon ruostuttamiin lukkoihin. Synkimmänkin yön keskelle avautuu rukouksen kautta vähittäinen aamuvalon säde.

Sinä saat luottaa siihen, että tulet kuulluksi Jumalan edessä. Sinun parastasi hän tahtoo silloinkin, kun mikään ei muutu. Sellaisissa tilanteissa olen itse palannut rohkaisevan virren ääreen: "Jos onkin teräskova maal/ ja taivaan viha kauhistaa,/ niin sinut siellä kuullaan." (Vk 364:4) Helppohan olisi lähteä vertailemaan rukoilijoitakin ajatellen, että tuo toinen on parempi rukoilija kuin minä, kun siltä näyttää kaikki onnistuvan ja minulta ei juuri mikään. Jokainen rukoilija on kuitenkin yhtä tasavertainen Jumalan edessä.

Olitpa päivittäin rukoileva, satunnainen rukoilija tai äärimmäisessä hädässä Jumalan puoleen kääntyvä, sinulla on rukouksessa hyvä apu. Se on linja Jumalan puoleen, joka ei välttämättä takaa menestyksestä elämää, glooriaa ja kunniaa, mutta se takaa turvallisen tien tulevaisuuteen. Sen takuumiehenä on Nasaretin Jeesus, sinun Herrasi ja Vapahtajasi.

Risto Kormilainen

Kirjoittaja on Suomussalmen kirkkoherra ja kirjailija sekä Vuoden Pappi 2005.

Kuolleita

Rakkaamme

**Eeva
KIISKI**

o.s. Utunen

* 12.1.1917 Kurkijoki
† 14.5.2006 Loimaa

Kaivaten
Kari perheineen
Arja perheineen
Pirjo perheineen
Sukulaiset ja ystävät

*Jäi jälkeesi kotipiha hiljainen,
sen puut ja pensaat lintuineen.
Ei poluilla enää liikkujaa,
vain kodissa muistot asustaa.*

*Päivät kirkkaat, päivät kyöneiset
sumaa Herra.*

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että rakkaamme siunataan Kanta-Loimaan kirkossa lauantaina 27.5.2006 klo 12.00, jonka jälkeen muistotilaisuus seurakuntatalolla.

Rakkaamme

**Hilja
HÄNNINEN**

o.s. Nenonen

* 27.3.1909 Kurkijoella
† 22.4.2006 Vampulassa

Lämmöllä muistaen
Arvo, Airi
Raimo ja Lauri perheineen
Muut sukulaiset

*Ehti iltaan elonpäivät,
tuli rauha sydämeen,
Taivaan Isä otti vastaan
matkalaisen väsyneen.*

Rakkaamme on siunattu
läheisten läsnä ollessa.
Kiitos osanotosta. Kiitos
Annalan henkilökunnalle.

NIMIPÄIVÄT

pe 19.5. Emilia, Emma,
Emmi, Milja,
Milka, Milla

la 20.5. Lilja,
Karoliina,
Lilli

su 21.5. Kosti, Konsta,
Konstantin,
Kaatuneitten
muistopäivä

ma 22.5. Hemminki,
Hemmo

ti 23.5. Lyydia, Lyyli
ke 24.5. Tuukka,
Touko

to 25.5. Urpo,
Helatorstai

pe 26.5. Minna, Miina,
Mimmi,
Vilma,
Vilhelmiina

la 27.5. Ritva
su 28.5. Alma

ma 29.5. Oiva, Oliver,
Olivia

ti 30.5. Pasi
ke 31.5. Helka, Helga
to 1.6. Teemu,
Nikodemus

Kurkijoen My:n retki ke 5.7., kohteina Torkville, kahvit Kertunmäellä, Olkigalleria, Polar Strutsi, Iounas Lasitornissa, Heljä Liukko-Sundströmin galleria Ateljé Heljä. Sitova ilmoittautuminen 6.6. mennessä Arjalle puh. 040-700 8957. Myös yhdistykseen kuulumattomat tervetulleita mukaan.

Muistettavaa

Ilmoittautuminen Kurkijoki-Seuran Porvoon retkelle **HETI puh. 0400-210 208 tai (09) 241 8904.**

Kurkijoen Marttayhdistyksen järjestämä hyvinvointi-ilta Tuulensuuissa ti 23.5. klo 18. Tehdään suhirullia ja aloitetaan opintoaiheena "Voi hyvin, aikuinen nainen". Kaulahuivi mukaan. Kahvi- ja pullatarjoilu tarvikemaksu.

Lukijatutkimuskirje

Onko Teidän pöydälläanne Kurkijokelaisesta tullut kirje? Sen sisällä on palautuskuori. Jos vain mahdollista, toivoisimme, että lähettäisitte (vaikkapa tyhjän) lomakkeen meille. Teillä on siellä valmis kuori, jossa on postimerkki sekä Kurkijokelaisen nimi ja osoite.

Vielä on lähes puolet vastauksista palautumatta. Ilmeisesti jokainen kirje on kuitenkin löytänyt vastaanottajan, sillä posti ei ole palauttanut yhtään kirjettä. Toivomme, että lähettätte kuoren sisältöineen tänne joka tapauksessa! Ei väliä, vaikka viimeinen palautuspäivä on jo mennyt.

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14
puh./fax (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Kenen Suomen presidentin toimikausi oli vuosina 1937-40?
2. Minkä kunnan luonnonnähtävyyksiä on Helvetinkolu?
3. Mikä on nimeltään Etelä-Afrikan eteläisin kärki?
4. Kuinka monta maailman yli miljardista muslimista asuu Suomessa?
5. Mikä eläin on kontiainen?
6. Kenen metsästysmaja on ollut kesästä 1945 lähtien Lopen Puneliajärven rannalla?
7. Minä vuonna käytiin Napoleonin tappioon päätynyt Waterloo taistelu?
8. Minkä niminen on Kalevalan sisarteos?
9. Mitä muuta riski tarkoittaa kuin tietynlaista vaaraa?
10. Kumpi on suurempi, Kallavesi vai Näsijärvi?

Sanan Voimaa

19.5. Joka pitää hänen käs-
kynsä, pysyy Jumalassa,
ja Jumala pysyy hänessä.
Ja sen, että hän pysyy
meissä, me tiedämme
Hengestä, jonka hän on
meille antanut. 1. Joh. 3:
24
20.5. Maa, kohota Herralle
riemuhuuto! Iloitkaa ja
riemuitkaa, laulakaa ja
soittakaa! Ylistäkää Her-
raa harpun sävelin, soit-
takaa ja laulakaa! Ps. 98:
4-5
21.5. Niinpä sanon teille:
Pyytäkää, niin teille an-
netaan. Etsikää, niin te
löydätte. Kolkuttakaa,
niin teille avataan. Sillä
pyytävä saa, etsijä löytää,
ja jokaiselle, joka kolkut-
taa, avataan. Luuk. 11: 9-
10
22.5. Niin kauan kuin Moo-
seksen kädet olivat kohol-
la, olivat israelilaiset
voitolla, mutta kun hän
päästi kätensä vaipu-
maan, olivat amalekilai-
set voitolla. 2. Moos.
17:11
23.5. Tunnustakaa siis syn-
tinne toisillenne ja ru-
koilkaa toistenne puoles-
ta, jotta parantuisitte.
Vanhurskaan rukous on
voimallinen ja saa paljon
aikaan. Jaak. 5: 16
24.5. Sinä olet tehnyt suuria
tekoja, sinä ajattelet mei-
dän parastamme. Minä
haluan kertoa teoistasi -
niitä on enemmän kuin
voin luetella. Ps. 40: 6
25.5. Siunatessaan hän er-
kani heistä, ja hänet otet-
tiin ylös taivaaseen. He
kumartuivat maahan asti
ja osoittivat hänelle kun-
noitustaan, ja sitten he
riemua täynnä palasivat
Jerusalemiin. Luuk. 24:
51-52

26.5. Sinun tulevat päiväsi
hän turvaa, hetkestä het-
keen, hänellä on varattu-
na apua yllin kyllin, vii-
sautta ja tietoa. Siionin
aarre on Herran pelko.
Jes. 33: 6
27.5. Mutta te saatte voiman,
kun Pyhä Henki tulee
teihin, ja te olette minun
todistajani Jerusalemissa,
koko Juudeassa ja Sama-
riassa ja maan ääriin
saakka. Apt. 1: 8
28.5. Jeesus rukoi ja sanoi:
"Isä, niin kuin sinä lähe-
tit minut maailmaan, niin
olen minäkin lähettänyt
heidät. Minä pyhitän
itseni uhriksi heidän
tähtensä, että heistäkin
tulisi totuuden pyhittä-
miä." Joh. 17: 18-19
29.5. Kun minä olen heissä
ja sinä olet minussa, he
ovat täydellisesti yhtä, ja
silloin maailma ymmär-
tää, että sinä olet lähettä-
nyt minut ja että olet
rakastanut heitä niin
kuin olet rakastanut mi-
nua. Joh. 17: 2,3
30.5. Kerran tulee aika -
milloin, sen Herra tietää -
jolloin yö on kirkas kuin
päivä eikä ilta enää pime-
ne. Silloin virtaavat Jeru-
salemista elämää antavat
vedet. Sak. 14: 7-8
31.5. Sinä päivänä Herra on
oleva koko maanpiirin
kuningas. Hän on oleva
yksi ja ainoa Jumala ja
hänen nimensä ainoa,
jota avuksi huudetaan.
Sak. 14: 9
1.6. Jumala on alistanut
kaiken hänen valtaansa
ja asettanut hänet kaiken
yläpuolelle seurakuntan-
sa pääksi. Seurakunta on
Kristuksen ruumis ja
hänen täyteytensä, hä-
nen, joka kaiken kaikessa
täyttää. Ef. 1: 22-23

Perhe uutisia

Neljä polvea

Eila Rantalan (o.s. Lankinen) juuret ovat Kurkijoen Pohjiin kylässä. Kuvassa mukana tytär Arja Hänninen ja tämän ty-
tär Johanna Hänninen sekä Johannan tyttäret Ida 6 v. ja
Siiri Konkka 2 v.. Naiset neljässä polvessa olivat viettämässä
nuorten neitten tuplasynttäreitä Turun Hirvensalossa.

Merkkipäivät

Niko Kapanen täyttää 85 vuotta
31.5. Petäjävedellä. Entinen koti oli
Elisenvaaran Jokirannassa.

Kari Rahiala täyttää 70 vuotta
30.5. matkoilla Washingtonissa. En-
tinen koti oli Kurkijoen Raholassa.
Rahiala viettää syntymäpäiviään
Pernajassa keskiviikkona 28.6. Ti-
laisuus on kesäisen vapaa; ei pu-
heita, kukkia eikä lahjoja. Ilmoittau-
tumista pyydetään.

Kari Rahiala.

Pellosarat

Silmii ies pellosarat,
entiset, mut omat.
Nii kapijat ja nii lyhvet.
Mut omat.

Ojareunas enne mansikoita.
Nii makkeita.
Mut nyt. Pajupenhkoloita.
Entistä lyhveimmat
ja kappiimmat sarat.
Mut omat.

Karjala multa,
nii musta ja muheva.
Kaikkii kasvo enne.
Mite nyt?
Voikukkii,
nii suurii ja paljo.
Meijä pelto,
entine, mut oma.

Terttu Ketola

Juolaht mielehein...

Vesimylly

Muistilokeroiden uume-
nista pullahtelee esille lap-
suuden aikaisia monenlai-
sia tapahtumia aina eri vuo-
denaikojen mukaan. Kysei-
senä vuodenaikana ne sil-
loin aikoinaan ovat tieteni-
kin tapahtuneetkin.
Lapsia oltiin, ja kaikki
kiinnosti kamalasti. Suo-
kannan Pentti – tai oikeas-
taan Tattarin Pentti – oli ai-
nakin meidän tyttöjen mie-
lestä melkoinen ”Pelle Pe-
lton”. Hiljaisena poikana
hän näpräili yksinään kai-
kenlaisia mielenkiintoisia
”vehkeitä ja vempeloita”.
Hänen käsissään syntyivät
keväisin aivan mahtavat ve-
simyllyt.

Öjen ollessa keväisin
vettä täynnä oli kotikun-
nailla Hiitolassa mahdotto-
man hyviä myllyn paikko-
ja. Olivathan siellä pellt

mukavasti kumpuilevia, ja
sulamisvedet mennä liritte-
livät alamäkeen niin, että
siinä oli myllyn mukava
pyöriä.

Eräänkin kerran Pentti
oli tehnyt päreisen vesimyl-
lyn, ja sehän mennä viiletti
veden virratessa melkoista
vauhtia. Me tytöt vain ihai-
limme hänen kätensä taita-
vuutta. En muista, olisiko
meillä milloinkaan ollut
ihan ”ikiomaa” vesimyllyä.
Tai taidettiin sitä kutsua
myös vesirattaaksi.

Monenlaisia puuhia sil-
loin vain meilläkin oli. Ei-
hän silloin lelukauppaan
kenelläkään oikeastaan ol-
lut asiaakaan. Lieneekö ol-
lut ihan oikeita lelukauppo-
jakaan kuin suuremmissa
kaupungeissa. Eivätkä ne
milloinkaan kuuluneet mei-
dän ”reviireihimme”.

Terttu Ketola

Murresanoja

Viime numerossamme
18-19/5.5.2006 kurkijoke-
laisten murresanojen ja –il-
maisujen vastaukset ovat
Paulin muistin mukaan

1. kovetti = kirjekuori, 2.
rotinat = pikkuvauvan syn-
tymäjuhla, 3. riuska = käsi-
käyttöinen viljanpuinti rii-
hessä, 4. posajaa = puhuu
epäselvästi ja nopeasti, 5.
puistaja = pyytävä, kerjäläi-
nen, 6. huoppaa = tulla tai
mennä, 7. eppoittaa = pe-
ruuttaa, 8. tassii = vetää ja
kiskoo, 9. huttu = puuro,
10. haasto horoisaa = hu-

pert eli höperehti, puhui se-
kavia.

Seuraavien murreil-
maisujen selitykset löydät
Kurkijokelaisen 2.6. ilmes-
tyvästä numerosta.

- 1. sottuitii
- 2. väättää
- 3. aitus
- 4. kääntty
- 5. toistupa
- 6. järkinää
- 7. jampsii
- 8. välkki
- 9. paljo hottuu
- 10. läkki

Typö tyhjät kää

Jäiköhän kenekää vanha
äiti kää tyhjäksi tänä äitiapäi-
vänä? Kyl kuulema jäi - aika
moneltkii äitilt tuol kylä
kunnalliskois.

Yks Ulla-nimine hoitaja
miul vähä surullisena haas-
tel yhestkii Aino-mummst.
No, Ainol on kuulema muk-
kaa vaik mite monta lasta.
Mut mite käi – ei yhel-
läkkää olt äitiapäivän sen
vertaa aikaa, et ois vaik mite
vähäks aikaa tult pistäytym-
mää.

Mintäi tälviisiä? Olha Ai-
nolkii aikanaa olt aikaa hei-
tää jokkaista varte.

Kyl Aino vuotti – hartaast
vuottikii: koko armaa päivä
hää käi ikkunast kurkista-
mas, näkkyk tiel kettää
omaa perettä. Ei näkynt
koko päivän. Illa tulle hää
huokas Ulla-hoitajal: ”Tais
olla heil kaikil jokuu kiire

tänäpäin, ko ei kerenniet
käymää kukkaa.”

Kyyneliet tippuit Aino
silmist, ko hää kölläht sän-
kyhii illal makkaamaa ja
lako ihmettelemää: ”Voi,
mahoto tätä maalima män-
nyy, eihä tästä tuu ennää yh-
tää mittää. Jokkuu tolkkuha
se pies viel olla täs kaikes
kiiriis ja hötäkäskii. Eihä tää
maalima tuu yhtää valmiim-
maks, vaik kaik milviisii kii-
tää ja voughottaat.”

Onneksi nuo kunnallis-
koin hoitajat olliit nii viisai-
ta, et hyä olliit järjestänniet
kaikil asukkail oikei kunno
äitiapäiväkahvit, oikei täyte-
kaaku kans. Jokahisel äitil ol
viel käyty hakemas oma
huonie pöyvä kukkane, jot
tulha se äitiapäivä niillekkii,
kenet muute ol unohettu.

Terttu Ketola

Jari Töyli väitteli
tohtoriksi

Kauppatieteiden lisen-
saatti Jari Töyli (s. 1954 Vaa-
sa) väitteli tohtoriksi 31.3.
Vaasan yliopiston teknilli-
sessä tiedekunnassa. Väi-
töskirjan suomenkielinen
nimi on AdSchema – kaa-
vio rakenteellisesti epätar-
kalle tiedolle. Vastaväittäjä-
nä toimi professori Ismo
Hakala ja kustoksena pro-
fessori Matti Linna.

Internetiä pidetään suu-
rena tietovarastona, mutta
sieltä halutun tiedon löytä-
minen on erittäin hankalaa.
Hakukoneet hakevat tietoa
hakusanan avulla, mutta
useimmiten haun tulos on
liian laaja ja oleellisen tie-
don löytäminen massasta
vaikeaa. Töylin väitökses-
sään esittämällä kaaviolla
webissä olevan tiedon puut-
tuva rakenne voidaan jois-
sakin tapauksissa kuvata
yksinkertaisina vierek-
kyyksinä, jolloin epäyhte-
näisistä web-sivuista saa-
daan aikaiseksi yhtenäinen
rakennekuvaus. Yhtenäisel-
lä rakenteella voidaan pa-
rantaa tiedon haun tark-
kuutta.

Jari Töylin äiti on Kerttu
(o.s. Kylliäinen) Töyli Kur-

kijoen Elisenvaarasta ja isä
Viljo Töyli Ylistarosta. Jari
Töyli on kirjoittanut yliop-
pilaaksi Vaasan Lyseosta v.
1974 ja valmistunut filoso-
fian kandidaatiksi Uumajan
yliopistossa v. 1980, kaup-
patieteiden maisteriksi v.
1996 ja lisensiaatiksi v.
2002 Vaasan yliopistossa.
Hän on toiminut ohjelmoin-
ti- ja suunnittelutehtävissä
Tukholmassa vuosina
1979-85 ja Vaasassa vuosi-
na 1985-91, minkä jälkeen
hän on toiminut tutkimus-
ja opetustehtävissä Vaasan
yliopistossa. Tällä hetkellä
hän toimii lehtorina tietotek-
niikan laitoksella.

Kurkijoen vt. kanttori Mikko Miikkulainen vuonna 1939 ko-
titanhuvillaan otetussa kuvassa. Edellisessä Kurkijokelaisessa
nro 18-19/5.5.2006 sivulla 9 olevan kuvan tekstissä väitettiin
riippikoululaisten kanttoriksi Heikki Miikkulaista. Kur-
kijoki kuvat kertovat –kirjaan on päässyt pujahtamaan vir-
he. Kuvassa on kanttori Mikko Miikkulainen kappalainen
Martti Heliövaaran vieressä. Heikki M. toimi kanttorina Eli-
senvaarassa ja Mikko M. kirkolla (Lopotissa, Otsanlahdella
ym.). Mikko Miikkulaisen kuvan on ottanut hänen veljensä
Antti Miikkulainen.

Hiitolan Pitäjätseuran tarinaillat kesätauolle

Viiteen kevätkaudella pidettyyn Hiitolan Pitäjätseuran tarinaillan osallistui yhteensä 299 henkilöä. Toukokuussa vietimme vapputunnelmaista iltaa tarinoiden ja laulellen sekä simaa ja munkkeja nautiskellen. Iloksemme oli mukaan uskaltanut jokusia rohkeita, jotka olivat pu-

keutuneet hauskasti, haususti tai hienosti, niin kuin kutsussa oli toivottu. Äänestyksessä eniten pisteitä saaneet palkittiin ajankoh- taisilla tuotteilla eli orvo- kintaimilla ja linnunpelätti- mellä.

Vaikka tarinailtoja ei ke- sääaikana vietetäkään, niin ei tuki jäädä ”laakereilla le-

päilemään”, vaan odotetta- vissa on monenmoista muuta touhua ja toimintaa. Lähestyvät kotiseutumatkot ovatkin jokakesäinen odo- tettu tapahtuma. Silloin pääsemme jälleen talluste- lemaan tutuille kotitänhu- ville ja saamme juuva päi- väkohvit ”omas pihas vaik- kaki vieraal maal”.

Pitäjäseuran toimesta tehdään Hiitolaan viisi mat- kaa, joiden lisäksi tehdään vielä useita muita matkoja. Joitain perustuspaikkoja saattaa vielä löytyä, joten jos kiinnostaa, ota yhteyttä.

Viikkoa ennen juhannus- ta vievät kaikki tiet kohti Haminaa ja Karjalaisia ke- säjuhlaa, jossa taas tavataan tuttuja läheltä ja kaukaa. Silloin meillä on ilo osallis- tua muun muassa suureen karjalaiseen juhlaa kulkuee- seen, joka on mahtava näy- te siitä, että yli 60 vuoden jälkeenkin on karjalaisuus edelleen voimissaan. Kul- kue on vaikuttava sekä osallistujan että katsojan näkökulmasta.

Myös Hiitolan pitäjäjuh- lien järjestelyt ovat parhail- laan ”työn alla”. Niitä vie- tetään perinteisesti elokuun ensimmäisenä viikonloppu- na 5.-6.8. Porissa. Ensimmäinen tapahtuma järjes- tään Porin kauppaoppilai- toksella. Se on Arkeologi- nen esitys, jossa luodaan katsaus muun muassa Hiit- olan alueella tehtyihin kai- vauksiin.

Illalla jatketaan iltamilla ”Ovat juureni Karjalassa”.

Kaksi eniten ääniä saanutta palkittiin pukeutumiskilvas- sa. Kaik muut olliitki sit an- saitusti kolmansii. Sheikki Ahmet ja lempivaimonsa Vati- ma eli Eikka ja Raija sekä palkinnoksi saatu variksen- pelätin pääsivät yhteiseen kuvaan.

Leena Peltomaa (vas.) oli ajan hengessä, sillä Ässät on nyt Porissa ”kova juttu”. Terttu Ketola puolestaan ol ko Englan- nin kuningatar.

Sillo lähettää lustinpitto Ulvilan Nuorisoseuranta- lolle, jossa ohjelmaosuuden jälkeen pistetään jalalla ko- reasti aina puolille öin asti.

Sunnuntaina Keski-Po- rin kirkossa osallistutaan perinteiseen juhla messuun, jonka jälkeen kunnianosoit- tus muistomerkeillä.

Pääjuhlaa vietetään kauppaoppilaitoksella. Juh- lapuhujaksemme saapuu Karjalan Liiton pitäjätöimi- kunnan puheenjohtaja Satu Hallenberg. Pitäjäjuhlat ovat kaikkien hiitolaisten ja heidän jälkeläistensä yhtei-

nen juttu, joten mukaan vain entiset ja uudet.

Elokuussa tehdään myös kesäretki ja pidetään ran- nalta onkimisen kilpailut. Monista tapahtumista huo- limatta ”joutaat puuhahen- kilöt varmast vähä lommai- lemmaaki ja kerräämää voi- mii syksy varall”.

Toivotan hyvää kesää kaikille. Marjastettaa, sie- nestettää, käyvää ongella ja nautitaa kaikist kesän tar- joamist iloist, sill’ enneko huomaatkaa, se on taas mänt ja ollaa syksys.

Raija Laaksonen

Ohi ovat vappumarssit

En ole lukenut historiaa, jotta tietäisin, milloin Suo- messa marssittiin ensim- mäistä kertaa Vapun mer- keissä. Kun olin lapsi, hil- jaisessa maaseutukyläs- sämme ei marssijoita näky- nyt. Eikä Vapun päivä muutenkaan poikennut toi- sista, ellei oteta huomioon sitä, että kyllä silloinkin Vappua pidettiin ensim- mäisenä ”kesäpäivänä”, vaikka olisi lumisade yllät- tänyt.

Hiitolan asemalla olin nähnyt suojeluskuntalais- ten marssivan harjoituksis- saan – muulloinkin kuin Vappuna. Lisäksi Hiitolan markkinat ajoittuivat juuri Vapun tienoille, joten kat- sottavaa riitti maalaistytöl- le yllin kyllin. Markkinoil- le oli päästävä niin pienes- tä pitäen, kuin muistan.

Ostokset olivat vähäiset: kumipallo, appelsiini ja ehkä markkinarinkeli. Oli ilo saada uusi pallo, ja kuinka hyvältä tuoksui- kaan appelsiini! Käsiäkään ei raaskinut pestä heti, ettei tuoksu katoaiPallosta oli iloa koko sisarusparvel- lemme. Pelattiin seinäpal- loa mitä moninaisin lii- kein, ja ihmeesti nuo pal- lonviskaamiset olivatkin

syöpyneet mieliin. Pieni- kin poikkeama tiesi ”pa- loa”, ja vuoro siirtyi seu- raavalle pelihenkiselle. Siinä touhussa marssit eivät tulleet mieleenkään.

Mutta Talvisota toi mol- livoittoisen surumarssin pois kotoa Karjalasta. Mei- tä oli paljon, jotka jou- duimme kävelemään tuon pitkän marssin, tietämättä kuinka pitkä marssimme on kohden tuntematonta päämäärää. Mutta koska mikään ei kestä ikuisesti, tuli vihdoon loppu marssil- lemme. Toinen marssi sujui jo paremmin, olim- mehan jo kerran ”harjoitel- leekin”, ja ilmakin oli suotuisampi.

Ehkä heillä, jotka tietoi- sesti harjoittelevat marssi- mista, se käy kivuttomasti, niin lipun kanssa kuin il- man lippujakin. Pyydän anteeksi: tarkoitukseni ei ole loukata marssijoita, päinvastoin kunnioitan hei- tä, jotka jaksavat kannattaa lippuaan korkealla. Itsekin olen joitakin kertoja ollut Karjalan Liiton kesäjuhli- la marssijoiden riveissä.

Nuoremmat, pitääkään edel- leenkin lippumme korkeal- la. Se on uljasta katsotta- vaa.

Välirauhan aikana olin katsastajana Muhoksella Pohjolan Poikakodissa. Siellä me marssitimme usein nuoria parijonossa Muhoksen kirkkoon. Siel- lä kävin ensi kerran katso- massa Vappu-marssijoita, kun Voimalaitoksen työvä- ki marssi. Mukana oli lap- siakin, mutta tuskinpa nämä marssivat minkään aatteen puolesta, kunhan olivat vain vanhempiensa mukana.

Marssijoiden ryhmää edelsi oikein torvisoitto- kunta, joten musiikkikin antoi lisäpotkua marssijoil- le. Tilaisuus oli itselleni en- simmäinen kerta nähdä ja seurata sivusta marssijoi- den menohalua – tahdissa tai ilman. ”Hiertymiä ja vesirak- kuloita paranneltiin jälkikäteen, mutta voitto lämmitti mieltä!”

Se marssi, johon itsekin osallistuin, olikin oikein valtakunnallinen. Se oli maaottelumarssi Ruotsia vastaan. Suomi voitti otte- lun. En muista, ajoittuiko se ajallisesti Vappuun, mutta sen marssi jokainen, joka vain kynnelle kykeni. Olihan kyseessä maaottelu. Siinä oli virallinen aikara- jakin, minkä sisällä mää-

rätty matka piti patikoida, muuten suoritus hylättiin.

Olemme me suomalai- set sen verran urheilumie- lisiä, että jokainen pisti pa- rastaan. Ja niin voitto tuli kotiin. Tuohon aikaan oli kaikilla kaikesta puutetta, myös kengistä. Jotkut ken- kärepareita säästären pis- telivät paljain jaloin pitkin soratietä.

Olimme työtoverini Rauhan kanssa puhuneet, että olisimme halunneet nähdä ”Pääskynpesän”, jossa maailman mahtimie- het suunnittelivat keske- nään maailmanvalloitusta. Tulen kerran kahvilla mai- ninneeksi siitä Heikille, joka oli puutarhuri amma-

tiltaan, sivuten samalla mainintaa siellä sijaitse- vasta Kasvitieteellisestä puutarhasta. Samalle kah- vipannulliselle ehätti myös talousneuvos Antero.

(Toim. huom.: ”Jalta si- jaitsee Krimin niemimaal- la Mustanmeren rannalla. Pääskynpesä on Krimin alueella sijaitseva linna, jonka saksalainen rikas

mies on rakennuttanut ra- kastajattarelleen ja josta on tullut koko alueen symbo- li. Livadia on kuuluisa sa- malla alueella sijaitseva palatsi, jossa toisen maail- mansodan voittajavaltiot päättivät Euroopan kohta- losta vuonna 1945.” Tiedot Karjalan Maan artikkelista 11.5.2004.)

Seuraavana päivänä her- rat (Antero ja Heikki) tuli- vat meille nippu papereita käsissään. He olivat käy- neet matkatoimistossa ja varanneet matkat itselleen ja meille Rauhan kanssa. Olivat kuulemma olleet ”viimeiset”! Soitin Rauhal- le, ja sitä sen enempiä ajat- telematta lensimmekin Jal- talle 28.4.-5.5.1984. Ma- joitus oli Jalta-hotellissa. Sen aulassa katonrajassa oli valkoinen vaate, jossa luki suomeksi ”TERVE- TULOJA”. Pian kuitenkin kävi ilmi, ettei tervetulotoi- votus ollutkaan tarkoitettu meille, vaan presidentti Kekkoselle, joka myös asui samassa hotellissa. (Toim. huom.: Presidentti Kekko- nen tuskin oli v. 1984 enää matkustuskunnossa, kuoli 31.8. 1986. Vuosiluku tai- taa olla väärin.)

Vappuna me neljä mat-

kalla olijaa lähdimme kat- somaan marssijoita, joita näyttikin olevan loputon jono. Seisoimme tuntitol- kulla jonoa seuraten, pää- semättä kuitenkaan poistu- maan paikoiltamme. Lie- nee ollut maan tapa: kun olet tullut, olet myös siinä. Mukana marssilla Suomen lipun perässä oli toista- kymmentä marssijaa. Tu- limme siihen tulokseen, että joka paikkaan meitä suomalaisiakin riittää. Kaikki loppuu kuitenkin aikanaan, niin marssijoi- denkin pitkä jono.

Kerran taas ollessani Tampereen Hämeenkadun kulmassa oppilastoveri- deni kanssa katselemassa kirjavaa marssijoiden jo- noa tuli poliisi ja työnsi meidät marssijoiden jouk- koon sanoen: ”Marssille vaan, ei mitään torikoko- uksia!” Näin pakonomai- sesti jouduimme marssi- maan toiseen kadunkul- maan. Päätimme lähteä Kytälänkatu 2:een eli op- pilaskotiin. Ja siihen ne marssit kohdaltani ovat loppuneetkin, lukuun otta- matta aiemmin mainitsemiani Karjalan Liiton juh- lamarsseja. Nekin olen jät- tänyt jo.

Aino Koppi
Noormarkku

Hiitolan kirkon urkuparveke, josta ei ole paljon kuvia jälkipolville säilynyt. Kuva on Kurkijoen kihlakunnan historia –kirjan (v. 1958) sivulta 558.

Hiitolan urkujen vaiheita

Urut ja lämmitys alkoi-
vat yleistyä karjalaisissa
kirkoissa 1890-luvulla.
Hiitolan kirkkoon saatiin
urut vuonna 1898 ja läm-
mitys kuusi vuotta myö-

hemmin. Urut olivat 15-ää-
nikertaiset ja varustetut
kahdella sormiolla ja jalki-
olla. Ne oli tilattu Link-vel-
jesten tehtaalta Würtenber-
gistä Saksasta. Ne maksoi-

vat 8 000 silloista markkaa.
Urkujen hankkimisen
aikaan lukkarina (1876-
1916) oli itseoppinut Antti
Reponen. Kansanomaisena
laulumiehenä hän oli seu-

rakuntalaisten suosiossa,
mutta urkuja hän ei oppinut
soittamaan edes välttäväs-
ti. Hänen oli virkansa me-
nettämisen uhalla palkatta-
va urkujen soittaja. Tosin
seurakuntakin osallistui
palkkaukseen.

Viimeisen kerran nämä
urut soivat 17.3.1940, kun
talvisodan päätyttyä vietet-
tiin lähtöjumalanpalvelus-
ta. Samana sunnuntaina il-
tamyöhällä kanttori-urkuri
Juho Uosukaisen johdolla
urut purettiin, ja arvok-
kaimmat osat kuljetettiin
radankorjauskomppanian
kuorma-autolla rajan taak-
se turvaan.

Kun syksyllä 1941 pääs-
tiin takaisin Hiitolaan, niin
kirkon korjaustyöt aloitet-
tiin heti. Kangasalan Urku-
tehtaalta tilattiin uudet
urut, ja evakkomatkan teh-
neet urkujen osat käytettiin
uusiin urkuihin. Uudet urut
olivat 26-äänikertaiset ja
kolmesormioiset. Ne val-
mistuivat vuonna 1942 ja
tulivat maksamaan 400
000 markkaa. Hiitolan seu-
rakunta oli ainut Karjalan
seurakunta, joka ehti saada
kirkkoonsa uudet urut en-
nen toiselle evakkomatkal-
le lähtöä.

Syyskuussa 1944 direc-
tor cantus Juho Uosukai-
sen johdolla seurakunnan
irtain omaisuus - mm. ur-
kujen pillit – lastattiin ju-
naan ja kuljetettiin Tervajo-
en asemalle. Pohjanmaal-
ta pääosa hiitolaisista siir-
tyi maanhankintalain pe-
rusteella Satakuntaan.

Kun Uosukainen kuuli
parkanolaisten suunnitte-
levan uusia urkuja, niin
hän tarjosi ostettavaksi
Hiitolan kirkosta pelasta-
miaan urkujen osia. Parka-
non urkujen hankkimistoi-
mikunta tutustui niihin ja
havaitsi ne ”aika hyviksi”
ja sopi alustavasti kaupan,
jonka kirkkovaltuusto hy-
väksyi 12.12.1947. Kaup-
pahinta oli 660 000 mark-
kaa.

Pääasiassa Hiitolan kir-
kon urkujen osista Kanga-
salan Suomen Urkuhuolto
Oy rakensi Parkanon kirk-
koon uudet urut, jotka
otettiin käyttöön vuonna
1949. Hiitolaisista tuntui
hyvältä, kun urut pääsivät
Parkanon kirkkoon, joka
oli monien hiitolaisten en-
simmäinen evakkokirkko.

Parkanon urut uusittiin
vuonna 1977. Yksi Hiito-
lan puupilli käytettiin vie-

lä uusiinkin urkuihin. Yk-
sityiset henkilöt saivat ottaa
Hiitolasta evakuoitujen, pu-
rettujen urkujen pillettejä
muistoesineiksi. Kanttori
Juhani Kemppainen muis-
taa niitä menneen eri puo-
lille Satakuntaa. Parkanon
museon varastosta ei enää
löytynyt urkupillejä eikä
urkupöytä.

Lähteet

V. H. Vainio: Hiitolan his-
toria 1959

Erkki Kansanaho: Kirkko
Karjalassa 1985

Antreasta Äyräpään,
Karjalan luterilaiset kir-
kot ja seurakuntien pyhät
esineet 1998

Martta Sevio: Parkanon
seurakunnan vaiheita
1951

Heikki Rantatupa: Parka-
non ja Kihniön kirja
1971

Haastatteluja mm: Juhani
Kemppainen, Parkanon
entinen kanttori, ja Rei-
no Rauhala, Parkanon
kaupungin nykyinen vi-
ranhaltija

Liisa Syrjä

JATKOA SIVULTA 1

kuvia ja tietoa Oberan suo-
malaisesta siirtolaisyhteis-
kunnasta. Vuonna 1906
noin 120 perhettä asettui
asumaan Oberaan. Suuri
osa heistä oli suomenruot-
salaisia. Syynä muuttoon
monilla oli vuosisadan
alussa vallinnut sortoaika,
joka huipentui Bobrikoffin
murhaan.

Useat pakenivat poliittis-
ta sortoa. Helppoa ei ollut
kellään muuttajalla. Maa,
jonka he saivat viljeltäväk-
seen, osoittautui melko
huonoksi viljellä. Ja jo en-
simmäisen kahden vuoden
aikana noin puolet siirtolai-
sista palasi takaisin Suo-
meen. Mutta vielä siellä
asuu jonkin verran maahan
muuttajien jälkeläisiä.

Suurlähettilään luona iltajuhlassa

Oberassa asuu 14 eri
kansallisuutta, ja heillä on
yhteinen hienosti hoidettu
puisto, jossa on eri kansal-
lisuuksilla oman tyyppisen-
sä talot ja suuri yhteinen
amfiteatteri. Iltajuhla alkoi
eri maiden lippujen sisään
tuonnilla. Kansallislaulut
laulettiin taas, sitten oli asi-
aankuuluvia puheita.

Suurlähettiläs Ritva
Jolkkonen, ministeri Pertti
Paasio ja kansanedustaja
Heikki Ollila pitivät kukin
vuorollaan hyvät puheet.
Ollila piti puheensa espan-
jaksi, mikä sai suuret aplod-
dit. Paikallisten suomalaisten
edustaja, kunniakonsuli
Hugo Sand toi myös terveh-
dyksensä. Kaikissa tilai-
suuksissa puheet käänsi es-

panjasta suomeksi tai päin-
vastoin Petra Theman Bue-
nos Airesin suurlähetystös-
tä. Ihmeellinen taito sekin.

Minusta juhlan vaikutta-
vin esitys oli, kun erään
koulun, jonka nimeä en
pannut merkille, kolmas-
luokkalaiset marssivat la-
valle ja lauloivat kansallis-
laulumme suomeksi. Kun
kuoro oli asettunut paikal-
leen, niin eturivi muodosti
sanan ”tervetuloa”. Tässä
juhlassa suurlähettiläs Rit-
va Jolkkonen kiinnitti pro-
fessori Ricardo Vuoren rin-
taan Suomen presidentin
myöntämän Valkoisen
Ruusun Ritarimerkin hänen
tekemästään työstä suoma-
laisen kulttuurin ja musii-
kin vaalimisesta Etelä-
Amerikassa.

Maestro Vuori tuli hyvin
nuorena Suomesta ja omisti
koko elämänsä musiikille.
Aikaisempina vuosina pää-
asiassa pianolle ja viululle
ja sitten myöhemmin ar-
gentiinalaiselle hanurille,
bandonionille, jota soite-
taan polvien päällä. Hän
myös soitti kaikissa tilai-
suuksissa, joissa olimme
mukana.

Juhlaillallinen oli heti tä-
män jälkeen. Juhlatalon pi-
halla oli mahtava grilli, jos-
sa oli paistumassa yhdek-
sän noin sadan paunan si-
kaa. Grillattavat ruhot näyt-
tivät kauempaa katsottuna
jättimäisiltä lento-oravilta.
Ruhot oli halkaistu keskel-
tä, ja niitä grillattiin tulen
loisteessa hieman, kuten
kalamiehet tekevät loimu-
lohta.

Alkupaloina tarjottiin
kaksi pikkuista Finnish
Empanadaa. Toinen oli täy-
tetty riisillä ja toinen perun-
alla. Me tunnemme ne kar-
jalanpiirakoina. Minulle
karjalaisena olisi maistunut
kolmaskin.

Pääruokana oli sitten sitä
porsasta höysteineen. Juh-
latalo oli aivan täynnä, ja
me istuimme verannan puo-
lella, jonne puheet eivät
paljon kuuluneet. Siirto-
laisinstituutin johtaja Olavi
Koivukangas kertoi kahden
vuoden päästä kesäkuussa
eli tarkemmin 11.-
15.6.2008 Turussa pidettä-
vistä siirtolaisuuspäivistä ja
toivoi runsasta osanottoa.

Hyvästelimme hyvät uu-
det ystävämme Ingan ja Al-
berton ja lähdimme maja-
paikkaamme. Näin loppui
juhlallisuuDET meidän osal-
tamme.

Argentiinan pääkaupungissa Buenos Airesissa

Aamulla matkasimme
bussilla Iguatsun putouksil-
le. Olimme yhden päivän
Argentiinan puolella, joka
on paljon laajempi. Miriam
ja minä kävimme katso-
massa putoukset myös nii-
den alapuolelta, 510 rappua
alas ja saman verran takai-
sin ylös. Mutta kyllä kan-
natti. Putoukset on kyllä
mahtava näky, sillä ylhääl-
tä katsoen ei pohjaa näy.

Toisen puolipäivää olim-
me Brasilian puolella, joka
sekin kannattaa käydä kat-
somassa. Vertauksena sa-
nottakoon, että Iguatsu on
Niagaraa paljon suurempi
putous. Illalla lähdimme
pitkälle bussimatkalle Ar-
gentiinan pääkaupunkiin
Buenos Airesiin. Matka
kesti 17 tuntia. Pitää kyllä
kehua niitä kaksikerroksisia
pitkän linjan busseja muka-
vine istuimineen, jotka
asettuivat vaikkapa vuo-
teeksi, jotta voi torkahtaa.

Maisema aamun valje-
tessa oli tasaista pustaa suu-
rine karjalaumoineen. Tu-
tustuimme Buenos Airesiin
sinä iltapäivänä kävelen.

Argentiinalaisen tangon oppitunnin sai kolmella dollarilla, niin myös Urpo Heinonen 6.4.2006.

Seuraavana aamuna
teimme kiertoajelun kau-
pungille ja tutustuimme
nähtävyyksiin. Illalla me-
nimme katsomaan Senor
Tango -showta, johon kuu-
lui myös runsas illallinen.
La Cumbarsita ja muut ko-
meat tangot tulivat mahta-
vina suuren orkesterin soit-
tamina. Kahdeksan tanssi-
paria esiintyi joskus yksin
ja toisinaan kaikki yhdessä.
Show kesti kaksi ja puoli
tuntia ja päättyi grand fi-
naleen “Don’t Cry for Me
Argentina”.

Aamulla kävimme vielä
Le Recoleta –hautausmaal-
la, jonne muun muassa Eva
Peron on haudattu. Olihan
mahtavia mausoleumeja

toinen toisensa vieressä.
Vielä hoidimme viimeiset
pankkiasiat ja postikortit
postiin. Lepäilimme hieman
ja hyvästelimme Miriamin,
jonka bussi lähti kohti Para-
guayta viideltä.

Ystävällinen hotellin vir-
kailija soitti meille taksin ja
lähdimme lentokentälle.
Olimme perillä New Yorkis-
sa ennen kuutta aamulla.
Kiitokset ennen kaikkea Mi-
riamille, kun toimi meille
oppaana ja tulkkina ja Ingale
kaikesta avusta ja myös
suuri kiitos Hugo Sandille
kaikesta, mitä saimme ko-
kea siellä Oberassa.

Arja ja Ray Heinonen

*Miriam Heinonen Iguatsu-putouksilla 3.4.2006. Miriam toi-
mi hyvänä tulkkina ja oppaana koko matkan ajan.*

Eino Heikinmaan Lapsuusmuistoja-sarjan osa 29

Jatkosota alkaa

Hiukan jännittyneenä laskeuduin linja-autosta ensi kertaa Vampulan maaperälle Vappuna 1941. Kuljettaja tuli nostamaan matkatavarani ulos autosta. Niin olin vähine tavaroineeni tullut määränpäähani.

Otin osan tavaroista ja vein ne joen toisella puolella olevan talon liiteriin, missä oli ennestäänkin meidän muita tavaroita. Kävin sitten hakemassa sukset ja toisen paketin ja vein myös ne sinne liiteriin.

Läksin kävelemään ilman kantamuksia eteenpäin isältä saamieni ohjeiden mukaan. Kävellessäni tustuin uusiin maisemiin. Eivät ne niin laajoja aukeita olleetkaan, kuin miltä ne linja-auton ikkunasta olivat näyttäneet. Ne taisivat olla vain Loimijoki-laaksoa.

Tie oli mutkaista kylätietä, joka oli kelirikon aikaan aika heikossa kunnossa, mutta kyllä siitä jalkamies hyvin pääsi. Kevät teki joka tapauksessa tuloaan, vaikka metsänreunoissa oli vielä aika paljon lunta, kuitenkin huomattavasti vähemmän kuin Parikkalassa.

Sellaisia tuumaillessani matka kului kuin huomaa, ja aloin odotella punaista tupaa ja vanhaa viljaaittaa. Pianhan sellaiset ilmestyivät, eivätkä ne ensi näkemältä mitkään hulummat olleetkaan.

Kun saavuin pihaan, meidän enemmän käytetystä rapusta sisään. Siellähän se kotiväki oli. Tuntui mukavalta tavata kaikki. Oman väkeni lisäksi siellä oli myös Martta-täti. Eno oli varmaan jossain työhommissa.

Olihan siitä kulunutkin jo neljä kuukautta, kun olin ollut heidän luonaan. Vaikka koti meiltä oli jo mennyt aikoja sitten, oli kuitenkin nyt tupa, jossa voitiin ja aiottiinkin ainakin yksi kesä viettää.

Juutiin tulokahvit ja kerrottiin puolin ja toisin tärkeimmät uutiset. Minulla oli terveisiä Kaukolasta äidin sisaren perheeltä. Ilta-päivä kului ihmetellessä. Mietitytti, olikohan Vampula vai joku toinen Loimaan ympäristökunta meidän loppulinen sijoituspaikka.

Kun seuraavana päivänä aamutyöt oli tehty ja maito lähtenyt meijeriin, lähdimme isän kanssa kävelykierokselle katselemaan maisemia ja tutkimaan tulevan kesän hommia. Totesimme, että heinänurmea oli runsaanlaisesti ja syyskynnot olivat jääneet melko vähiin, joten keväälläkin oli kyntävä aika lailla. Mielimme saada muutakin rehua lehmillä kuin heinää.

Silloin ei sentään vielä ollut asiaa kyntöauroilla

pelloilla, kun metsän reunoissa oli vielä lunta aika lailla. Isä kertoi hankkineensa siemenviljat ja apulannat sen verran, kuin niitä oli saanut.

Tilan vuokraan kuului yksi hevonen ja maatalouskalusto. Omalla yhdellä hevosellamme emme olisikaan pystyneet ainakaan kylvöhommia tekemään. Nimitäin pellot eivät olleet mitään pehmeitä multamaita, vaan näyttivät pikemminkin kovilta savimailta. Aikomuksena oli vielä samana keväänä kyntää muutama hehtaari maata, sittenpä sen näkisi.

Toukotyöt alkavat

Toukokuu alkoi lähennellä jo puolta väliä. Oli lämmintä, mutta ei ollut satanut vettä, mikä olisi sulattanut maasta roudan, joten routa suli hitaasti ja epätasaisesti. Varjoisat metsän reunat olivat juuri lumesta vapautuneet, ja routa oli vielä aivan maanpinnassa, joten niiden kyntäminen ei vielä onnistunut. Koska aika riensi ja kyntäminen piti tehdä ennen varsinaisten kylvöjen aloittamista, aloitimme kyntämissen sellaisilta lohkoilta, mitkä olivat jo tarpeeksi kuivuneet.

”Naapurit varmaan ajattelivat, että evakot olivat sitten hättäisiä kylvölle menijöitä, kun eivät antaneet edes maankaan ensin kuivua.”

Kovin se maa näytti savi-selta ja märältä, mutta uskoimme, että maa kuivuisi nopeammin, kun sitä vähän äestelisi. Niin me olimme kotona joskus tehneet, kuten isä ääneen tuumaili. Minä en siihen osannut sanoa mitään. Naapurit varmaan ajattelivat, että evakot olivat sitten hättäisiä kylvölle menijöitä, kun eivät antaneet edes maankaan ensin kuivua. Ei

edes Papinojan Alli tullut sanomaan, että olisi pitänyt antaa maan ensin kuivua. Arveli kai, että kyllä sen sitten itse huomasimme. Niin kuin sitten huomasimme. Savimaat ovat niin toisenlaisia maita viljellä kuin ne, mihin me olimme kotona tottuneet.

Sitten koitti vihdoinkin se aika, kun pääsi oikein kunnolla maata muokkaamaan. Aloitimme niistä maista, jotka oli jo syksyllä kynnetty ja olivat kuivempia lohkoja. Mutta sen huomasimme heti, ettei savimaita saakaan sellaiseen hienoon muotoon kuin multa- ja turvemaat, joten täytyi tyytyä kokkareisempaan muokkauksijälkeen ja toivoa, että siinäkin vilja itäisi.

Sen jälkeen, kun olimme saaneet syksyllä kynnetty lohkot kylvettyä, siirryimme keväällä kynnetyihin lohkoihin. Silloin meiltä meinasi usko vallan loppua. Kuinka ne saataisiin sellaiseen kuntoon, että ne voitaisiin kylvää? Märkä savi kuivui suuriksi klimpeiksi, ja ne olivat kuin tiiliskiven kappaleita, jotka vain kolisivat äkeen piikeissä. Vaikka niitä olisi ajanut kuinka monta kertaa, eivät ne miksiäkään muuttuneet; kulmat vain hiukan pyöristyivät. Siihen oli sitten kylvettävä, ei ollut mitään muuta mahdollisuutta. Kylvön jälkeen pelto jyrättiin ”limppiijyrällä”, joka

rikkoi suurimman osan niistä kokkareista, joita oli äestäessä jäänyt. Se tiivistä siten muokkauksengeroksen sen verran, että sinne kylvetyllä viljalla oli mahdollisuus itää. Sen lisäksi voimme vain toivoa, että Luoja kasvun antaisi.

Kun kylvöt on tehty maamies, jää odottaman virkistävää sadetta, joka herättäisi luonnon eloon. Mutta vuon-

na 1941 sitä sadetta saatiin odottaa koko kesän. Kesä oli nimittäin erittäin kuiva. Tuntui siltä, että samalla poudalla sekä kylvettiin että leikattiin. Olihan siellä jotain pieniä kuuroja välillä, mutta sellaista kunnon sadetta ei tullut koko kesänä.

Muistan, kuinka kylvöaikana poltin auringossa selkäni niin, että sinne tuli suuria vesirakkuloita. Ne olivat niin kipeitä, ettei pitkään aikaan voinut nukkua kuin mahallaan. Tuosta liiallisesta aurin-gonotosta vanhemmat varoittivat minua, mutta varoitus ei mennyt perille, joten ki-vuista voin syyttää vain itseäni. Aika kuitenkin parantaa haavat, ja muistot vain jäävät.

Kun suurimmat kevätkiireet olivat takana, oli vähän aikaa tutustua naapureihin. Yksi sellainen tapaa-mismahdollisuus oli Maaot-lumarssi Suomi-Ruotsi. Marssireitti kulki meidän talon ohi. Mekin melkein kaikki osallistuimme tuohon maaotteluun. Siellä oli hyvä mahdollisuus tutustua paikallisiin ihmisiin. Siirtolaisiin Vampulassa oli jo totuttu, sillä muolaalaiset tulivat sinne jo Talvisodan aikana vuonna 1940.

Kesä jatkui aurinkoisena ja kauniina. Maamieshän odottaa aina kylvöjensä onnistumista, ja kyllä täällä uusilla asuinsijoilla ja aivan toisenlaisissa olosuhteissa tehdyllä kylvöillä hiukan jännittikin, tulekos sieltä mitään näkyviin.

Kun parin viikon kulu-tua ilmestyivät ensimmäiset oraat kokkareiden välistä näkyviin, niin tuntui ihmeen hyvältä. Työ ei ollut ihan hukkaan mennyt. Tosin kasvustot jäivät vähän harvoiksi, mutta sen arvasikin, koska siemenkään ei varmasti ollut niin sataprosenttista.

Oi niitä aikoja

entisiä ja lapsuusvuosia noita

Muistelmani alkavat aivan lapsuusvuosistani Kurkijoen Saareksen kylästä 16-vuotiaaksi nuorukaiseksi asti. 4.1.1942 sain kutsun IS-joukkoihin Kurkijoelle, ja siitä alkoi Suomen armeijan palveleminen aina 23.10.1945 saakka. Nämä tarinat olen kirjoittanut aivan muistinvaraisesti, on ole mitään muistiinpanoja käyttänyt. Ne muuttamat päivämäärät, jotka tästä löytyvät, on otettu teoksista, jotka on myös mainittu.

Eino Heikinmaa

Itävyyskin oli vähän niin ja näin.

Lämmin ja poutainen sää jatkui edelleen. Maa kaipasi sadetta. Elettiin jo kesäkuun puolta väliä, eikä sen näköisiä pilviä ilmestynyt taivaalle, jotka olisivat antaneet virkistävää ja sadetta.

”Tilanne Suomessakin oli hyvin epävarma, sillä reserviläiset oli kutsuttu palvelukseen hyvin nopeasti ja siirretty rajalle siltä varalta, että vihollinen sattuisi hyökkäämään.”

Sodan pilvet Euroopan taivaalla

Noin viikkoa ennen juhanusta ilmestyivät synkät myrskypilvet Euroopan taivaalle, mikä ei tiennyt hyvää. Sodan uhka oli suuri. Saksa sanoi irti kaikki sopimuksensa, jotka se oli vuonna 1939 tehnyt Neuvostoliiton kanssa.

Pian alkoivatkin sotatoimet Saksan ja Neuvostoliiton välillä. Pian tämän jälkeen Suomessakin kutsuttiin reserviläiset palvelukseen, sillä tilanne oli hetkessä muuttunut hyvin kriittiseksi. Muistan, kun radiossa ja lehdissä tiedotettiin, kuinka Saksa pyysi lupaa joukkojensa siirtämiseksi Lappiin, mutta se ei varmaan saanut siihen lupaa kum-maltakaan maalta.

Saksa miehitti Tanskan ja Norjan, josta oli taas hyvät yhteydet Suomen Lappiin, jossa se omisti suuret kuparikaivokset Petsamon alueella. Tähän joukkojen sijoittamiseen pohjoiseen Saksa oli tietysti saanut Suomen hallitukselta luvan. Mutta samalla se velvoitet-

tiin puolustamaan Suomea Neuvostoliiton hyökkäyksestä, mikäli sellainen tulisi. Tilanne Suomessakin oli hyvin epävarma, sillä reserviläiset oli kutsuttu palvelukseen hyvin nopeasti ja siirretty rajalle siltä varalta, että vihollinen sattuisi hyökkäämään.

Jatkosota puhkeaa vääjäämättä

Halusin liittää seuraavan katkelman muistelmiini sen takia, että näin suuria Suomen kohtalosta päättävien ratkaisujen päivämääriä ei voi kirjata ylös muistinvaraisesti. Seuraavassa ote Matti Koskimaan kirjoittamasta teoksesta ”Tyrjän rykmentti”.

”Neuvostoliiton suhtautuminen Suomeen oli epävarma. Se selvisi hyvin pian.

Venäläiset aloittivat jo 22.6.1941 tykistötulen Hangon rintamalla. Kesäkuun 22.-24. päivinä venäläiset loukkasivat Suomen maaraajaa muutamassa kohdassa ja lensivät maamme ilmatilassa. Suomi ei kuitenkaan vielä luopunut puolueettomuudestaan saksalaisten kehotuksesta huolimatta.

Kesäkuun 25. päivänä Neuvostoliiton ilmavoimat pommittivat useita Suomen paikkakuntia, muun muassa Helsinkiä, Kotkaa, Loviisaa, Porvoota, Koskenkylää ja Turku. Suomalaiset ja venäläiset kävivät 26.6. tykistötaistelua Hangon rintamalla.

Suomen hallituksen todettua 25.6.1941. Neuvostoliiton ilmahyökkäyksen jälkeen maamme katsottiin olevan sotatilassa. Ylipäällikön oli tehtävä päätös sotatoimien käynnistämisestä. - - - Armeijan hyökkäys alkoi heinäkuun 10. päivä 1941.”

Juhannus meni hyvin sekavissa tunnelmissa. Mitä mahtaisi seurata? Rauhaakin oli kestänyt vasta 15 kuukautta. Taasko Suomi joutuisi sotaan? Meille karjalaisille ajatus sodan syttymisestä herätti pienen toivonkipinän pääsemisestä takaisin Karjalaan.

Heinäsaato talteen

Koska sateet jäivät hyvin vähäisiksi, niin heinäsaatokin näytti jäävän heikoksi ja valmistui niittokuntoon kohta juhannuksen jälkeen. Jos heinäankaatoa olisi viivytännyt, se olisi ruvennut kuivamaan pystyyn ja näin tullut vain huonolaatuisemmaksi. Siis kohta pyhien

Karjalan Liiton liittovaltuusto kokoontui Kaarlo Kojolle kultainen ansiomerkki

Karjalaisseurojen Varsinais-Suomen piirin puheenjohtaja, Liedon Karjalaseuran puheenjohtaja, Karjalan Liiton pitäjäsäätiötoimikunnan jäsen, Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan varajäsen ja entinen asiamies Kaarlo Kojo sai vastaanottaa Karjalan Liiton kultaisen ansiomerkin liittokokouksen yhteydessä pidetyssä järjestöseminaarissa.

Karjalatalolla 22.4. pidetyssä Karjalan Liiton liittovaltuuston kokouksessa ja sitä seuranneessa järjestöseminaarissa nousi keskeiseksi asiaksi karjalaisuuden näkyminen ja vaikuttaminen suomalaisessa yhteiskunnassa. Vuoden 2005 toiminnasta nousivat esille lukuisat jäsenseurojen 60- ja 65-vuotisjuhlat ja arvokas seuratyö. Todettiin, että karjalaiset ovat olleet osallaan rakentamassa uudenlaista eurooppalaista Suomea. Karjalaisuus ei ole jäänyt museotavaraksi, vaan eläväksi yhteiskunnalliseksi voimavaraksi.

Tavoitteena karjalaisuus yli rajojen

Liittovaltuusto hyväksyi viime liittokokouksen linjaamien tavoitteiden toteuttamisesta kertovan toimintakertomuksen, vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden vuoden 2005 toiminnasta ja tilinpäätöksestä. Vuonna 2005 suuria kulueriä aiheuttivat mm. jäsenkorttien uusiminen, liittokokouskulut ja useat tietotekniikkahankkeet, mm. jäsenrekisterin uusiminen. Puheenjohtaja Markku Laukkanen kuitenkin totesi liiton talouden olevan terveellä pohjalla; tase on vahva, lainalyhennykset on hoidettu ja varallisuuden käyttö toteutuu suunnitellulla tavalla.

Viime vuoden toiminnassa painottui myös kentän pyrkimys yhteistoimintaan ja Karjala yli valtakunnan rajan yli avautuvana ”yhteisenä kokemuksena”. Karjalaisten osakulttuurien muodostamista säikeistä muodostuu vahva yhteinen karjalaisuus. Vuonna 2005 Karjalan Liitto onkin lisän-

nyt yhteistyötä useiden karjalaisten kulttuurijärjestöjen kanssa ja painottanut myös yhteistyötä Suomen Etelä- ja Pohjois-Karjalan maakunnissa.

Karjalan kielen säilyttäminen rajakarjalaisen identiteetin peruskivenä on eräs liiton alkuperäistehtäviä, joka toisin kuin monet muut tavoitteet on vielä kesken eräinen. Tähän liittyen toimintakertomuksessa nousi esiin myös kysymys karjalan kielen säilyttämisestä rajakarjalaisen identiteetin peruskivenä. Kysymys nähtiin Karjalan Liiton alkuperäistehtävänä, joka toisin kuin useat muut saavutetut tavoitteet on yhä vaillinaisesti hoidettu. Liitto tekee tässä asiassa tiivistä yhteistyötä Karjalan Kielen Seuran kanssa.

Karjalaisuus yhdistää jäsenkuntaa

Liittovaltuuston kokous jatkui järjestöseminaarina. Järjestöseminaarin aluksi puheenjohtaja Laukkanen kertoi liiton kuulumisia. Hän totesikin liitolle kuuluvan hyvää.

Markku Laukkanen kiit-

teli seminaariväkeä arvokkaasta työstä kentällä ja muistutti, että ilman jäsenistöä ei olisi Karjalan Liittoa. Erityisen ilahduttavana hän piti nuorempien, sodan jälkeen syntyneiden, mukaan-tuloa toimintaan ja liiton jäseniksi.

Karjalan Liitto on toteuttanut useita sille 60 vuotta sitten määriteltyjä tehtäviä, viime vuosina keskiössä on ollut karjalainen kulttuurityö. Suomessa kansalaisjärjestötyöllä onkin pitkät perinteet, kansalaisjärjestötoiminta on eräs suomalaisen demokratian perusta. Myös EU:ssa kansalaisjärjestöt ovat esillä ja uudenaikaisessa asemassa. Karjalan Liitto on monin tavoin arvostettu kansalaisjärjestö. Viime aikojen runsas keskustelu karjalaisuudesta kertoo, että myös media on löytänyt Karjalan.

Laukkanen korosti sitä, että vaikka on monia painotuksia ja keskustelua karjalaisista asioista, vaikkapa Karjalan kysymyksestä, jäsenkuntaa yhdistää karjalaisuus ja karjalainen aate. Sen takia kuulutaan ja kannattaa kuulua Karjalan Liittoon.

Sulo Maanosesta kunniajäsen

Järjestöseminaarissa jaettiin harvinainen kunnianosoitus. Liiton entiselle varapuheenjohtajalle ja monipuoliselle karjalaisvaikuttajalle Sulo Maanoselle myön-

nettiin liiton kunniajäsenyys. Pronssiset ansiomerkit myönnettiin liiton varapuheenjohtajille Risto Kuismalle ja Esko Kurviselle.

Kultaisen ansiomerkin saivat Kalevi Hyytiäinen, Kaarlo Kojo, Kauko Komonen, Mirjam Kurkela, Raimo Mero, Arto Pulkkinen, Kaija Putula, Martti Pynninen, Antero Pärssinen, Tuomo Pärssinen, Kalevi Rapo, Leila Rokka, Sinikka Saalasti, Irma Sinerkari, Martti Talja, Usko Tuunainen,

Heikki Valtonen ja Matti Puhakka.

Pro Carelia –ansiomerkki myönnettiin tänä vuonna uraauurtavan Karjala-tutkimuksen tekijälle, professori Heikki Kirkiselle.

Anton Talvion stipendiahaston urheiluapurahat jaettiin Sanni Klemelälle (yleisurheilu) ja Matti Kootalle (nyrkkeily). Lisäksi seminaarin ohjelmassa oli toiminta- ja urheilukilpailujen parhaiden palkitseminen.

Kaatuneiden muistopäivänä

Haudankaivaja

*Se oli päivä toukokuun
vuosi neljänolla.
Tuomet kukki parhaillaan.
Näin haudankaivajan.*

*Minulle vieras hautuumaan
kiviäitä kirkkomaan.
Ihan outo tienoo mulle.
Näin miehen itkevän.*

*Mies pyyhki silmät
rukkaseen
nojas varteen lapion.
- Taipaleen lohko takanaan
tähän poikani haudataan.*

*Kiviaidalla vieraan
kirkkomaan:
En tuntenut poikaanne
ollenkaan,*

*miut junalla justiin tuotiin.
Jäi ryssät kartanolle.*

*Mies jatkoi kaivuutaan.
- Kukkikoot tuomet
lentäköön linnut.
Tulen huomenna
uudestaan.*

*En mennyt kuitenkaan,
Taipaleen taistoista takaisin
hautaun laskettiin.
Helinänpäivänä isänmaan
edessä pyssyllä...
ammuttiin.*

Tuomet kukki parhaillaan.

Elma Terttu Kokkonen

jälkeen käytiin heinänkäaatoon. Tuntui oudolta. Nimittäin kun niitti, niin viikatteen terä näkyi aina sieltä heinien joukosta. Koskuilla oli ollut niin hyvä heinäkasvu, ettei ollut puhettakaan, että terä olisi nähtävässä näkynyt. Mutta nyt oltiinkin Vampulan Tanokkaalla.

Niiton ja karheille ajon jälkeen alkoi heinän seipäille laitto. Seipäät löytyivät riihin ja sen yhteydessä olevan ladon seinustalta, mutta nekin olivat vähän erikoisia siihen verrattuna, mitä meillä oli. Nämä olivat lyhyempiä, ja sitten näissä oli alimainen tappi korvattu kapealla laudan palalla, joka oli naulattu siihen alatapin kohtaan. Eikä sitten muita tappeja ollutkaan. Emme käyneet niitä rei'ittämään, vaan ajattelimme, että jos heinä on näissä ennenkin kuivunut, niin kyllä kai ne nytkin kuivuisi. Heinäpoudatkin olivat mitä parhaimmat.

Haettuani seiväskuorman ladon seinustalta ja käytyäni niitä pystyttämään huomasin ettei se mitään lasten leikkiä ollutkaan. Pelto oli niin kuivaa, ettei siihen meinannut millään saada sen vertaa reikää, että seiväs olisi pystyssä pysynyt. Koska olin seiväspojaksi lupautunut, niin minä sen työn myös tein. Eikä meillä siinä heinäntekohommassa kovin monta päivää mennytkään, koska heinäasato jäi kuivuuden ja lannoitteiden puutteen takia heikoksi. Mutta oli se enemmän kuin ei yhtään

mitään.

Ei kulunut montakaan päivää, kun ensimmäiset seipäille laitetut heinät olivat jo kuivia ja sisälle ajettavia. Ajohommassa aioimme käyttää talossa olleita peltoajoissa käytettyjä käräjä eli ”jytyreitä”. Niillä ajamaan opettelu vaati aika lailla totuttelemista. Ensiksikin niitä vedettiin köysitai sellaisilla irrallisilla puu-aisoilla, joita käytettiin äestä ja auraa vedettäessä.

Jytyreissä, jotka muistuttivat kesärekeä, oli hyvin pienet pyörät, jotka oli sijoitettu siten, että niistä tuli vähän etupainoiset. Kun niillä ajoi, täytyi pitää huolta siitä, että etupää laahasi aina vähän maassa, ettei mennyt hevosen jalkoihin etenkin, jos oli myötämaata. Toisaalta ne olivat siitä hyvät, että niillä voi ajella sarkaojista yli mistä vaan ja niitä voi kuormittaa paljon enemmän kuin, jos olisi ollut kysymyksessä pelkkä reki.

Heinät saatiin hyvissä ajoin katon alle, kun vielä sain Ojalan Vilhon joskus kaveriksi. Isällä oli aika paljon yhteisiä asioita hoidettavanaan, eikä naisväkikään aina ehtinyt. Mutta meiltä Vilhon kanssa se kyllä kävi, kun hän oli tullut meijerireissulta. Siinä samalla opettelimme toistemme kieltä. Kyllä oli paljon sellaisia sanoja, joista täytyi kysyä, mitä se oikein tarkoitti. Mutta kun siinä hiukan aikaa suomensimme toinen toistemme puhetta, niin kyllä se siitä sitten selvisi.

Meidän mummo

Sanat: Tuntematon
Sävel: Esim. ”Kalliolle kukkulalle”
tai ”Tuonne taakse metsämaan”

*Maailmas on meidän mummo parhain ihmisistä.
Hän on hyvä, hän on hellä, kallein ystävistä.*

*Tuolissansa istuu mummo, aina ahkerana.
Meille ompi toverina, hauskan hupaisana.*

*Leikit kaikki ymmärtää ja surut kauas poistaa,
aina meitä pienoisia hellästi hän muistaa.*

*Mummon luo ei murheissansa koskaan mene suotta.
Oi, jos mummo elää saisi vielä sata vuotta.*

Onnea äideille ja mummoille!

*Aino Koppi
Noormarkku*

Eskon puumerkki

Kurkijokelaisten 60. Pitäjäjuhla

29.-30.7.2006 Loimaan Hirvikoskella

la 29.7. klo 19 Muistojen iltamat Hirvihovissa
Tanssit tahdittaa Arja Havakka orkestereineen

su 30.7. klo 10 Juhlajumalanpalvelus
eli messu Kanta-Loimaan kirkossa
Messun jälkeen keittolounas seurakuntatalossa

klo 13 Päiväjuhla Hirvihovissa

**Laitaha siekii muistii, jotta heinäkuu viimeisen viikonloppun
pittää lähtii Loimaal.**

Viel' kaunis kannel soi

"Eläkepäiväni vierivät hiljalleen askarren milloin mitäkin. Joskus syntyy tarpeellisia tavaroita, joskus "mikättimiä". Kuluneena talvena olen harrastanut virsikanteleiden rakentamista. Kanteleita on kolmea eri mallia. Kuvassa keskellä on Keski-Suomen museosta ottamani malli, molemmilla puolillaan Aarne Heinosen piirroksen mukaan rakentamani virsikanteleet. Uloimmat ovat oman sommitteluni tuloksia. Äärimmäisenä vasemmalla on haapapuusta tilaajan toivomuksen mukaan rakentamani versio. Haapapuisen virsikanteleen ääni on pehmeämpi kuin perinteisesti valituilla raaka-aineilla", kertoi lehdellemme Oiva Rouhiainen Sängönsalosta.

Ikäpohveni trauma

Me kannamme taakkaa lapsuuden sitä kannamme hautaan saakka. Sota silloin riehui verinen vei isät ja veljet jonnekin, josta isä jo tuotiin takaisin arkussa valkoisessa.

Niitä arkkuja oli pitkät rivit. Valkoisen arkun kannessa oli kieltoisinetti: Tätä kantha ei aukaista saa. Vainaja hyvästejä jättämättä sankarihautaan haudatkaa.

Nyt sen vasta kertoa uskallan, me kuitenkin se aukaistiin. Hetken aikaa, tai puolen päivää me arkun äärellä seisottiin.

- Ei epäillä enää tarvitse, kyllä isäsi siinä on. Ei meitä tässä nyt puijattu, ei arkussa multaa kannettu. Hänen kätensä voimat ja

sydäni
ovat iäksi kylmenneet, hänet kohta kalmistoon kannetaan.

Meille laulut lohduksi lauletaan. Hän sankari on. Minä kahdeksankymmentä, sinä poikani komentoista.

- Ei sinulla enää huolta ole, niin kauan kuin minä elän. Sen uskalsin vieressä isän arkun hänen isälleen vanhalle vakuuttaa. Ja sota ja elämä jatkuu taas.

Nyt olen jo itsekin harmaapä. Arkussa lepäävä iltaisin käy vuoteeni jalkopäässä, vaikka minä kuinka sanoisin: ei teitä nyt enää kumpaakaan maalliset huolet paina, hän kuitenkin tulee aina.

Elma Terttu Kokkonen

Enolle

Hää on miittint mielessä, sitä hää tinkata jaksaa. Oonko onnellinen mie vanha? Enne en olis suvain tuollaist utsimist suurin surminkaa. Taijetaa jo myö pehmitä, vaik sujuu meilt hupsummatki.

Mikäs on olles täs ajas, jos vointi on jonkuunlaine, näkis, kuulis, suurus ja un maistuis. Mites täs ilkiis vaikiin olla? Taijetaa olla sukupolvi, jol on kaik näiki hyväst. Eletää Luojan luomat, vaijaillaa ei olla mittää. Mitä männeitä märehimmää, mitä tulevi suremaa. Eletää päivä kerrallaa hyvän mielen höyräkäs.

Mitä mie mummon lotnikka, vaik huolisin vähemmä ikkää ja jos sais tolkkuu lissää. Mut mämmö se hyväst näiki. Vai, mite eno? Sopottaa,

Anna

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Kyösti Kallion
2. Ruoveden
3. Hyväntoivonniemi
4. noin 20 000
5. maamyyrä
6. Marsalkka Mannerheimin
7. vuonna 1815
8. Kanteletar
9. voimakasta, rotevaa
10. Kallavesi

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISelta**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/ kivi-istutustyöt
- Sormuksien valmistus
- Ja nyt myös lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE

Juhani Lankinen Ky

Kauppalankatu 2, Loimaa

Puh. (02) 763 2760

(Kaupungintaloa vastapäätä)

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA**

**LOIMAAN
MUSIIKKI**

Puh. 7622 950,

Oikokatu 3

Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

Muistathan ilmoittajamme!

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700

Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäättä Loimaan
Aluesairaala

Kaipuu saa näkyä

PALVELEMME

Ma - To 9 - 17

tai sopimuksen

mukaan

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa

Puh 02-7605 1221

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus-turva-asioita.

**Asianajotoimisto
HEIKKI RANTANEN**
Varatuomari

Julkinen kaupanvähvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

**Asianajotoimisto
JARI HEIKMAN OY**

Asianajaja, varat. Jari Heikman
varatuomari Kaarina Nylamo
varatuomari Katri Nieminen
varatuomari Anne Röppänen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Tarjoukset voimassa: perjantai - sunnuntai 19. -21.5.2006

Herkulliset vaihtoehdot loppuviikolle!

**Atria Porsaan
Pihvifilee maustettu
n. 800 g**

8,95 kg

HK Kabanossit
400-500 g (6,23-4,98 kg)

2,49 pkt

**Saarioinen Grillitassu
tai Juustogrillitassu**
450 g (7,76 kg)

3,49 rasia

Valio Viiliis HYLÄ
200 g (2,25 kg)

0,45 prk

Fazer Paahtosämpylät
390 g (5,10 kg)

1,99 ps

**HK:n Kalkkunaleike,
Saunapalvi- tai
Yliikypsäinkkku**

1,99 300 g (6,63)

**Marli Mehukatti
Sekamehu tai
Appelsiini**

1,89 1,5 L (1,26 L)

**Suomalainen nautan
paistijauheliha**

4,99 kg

Tuoretta & raikasta

**Suoma-
lainen
tomaatti** **2,49** kg

**Espanjan
vesi-
melooni** **1,99** kg

ALKO 762 2062

nonstop parturi 040-765 7028

Naistalusta muotiin 762 2848

Kahvila 762 4432

**LOP-
Kultapiste** 763 2150

Olutar 762 1413

**Ritvan
ja Olin
Ei-
keittiö** 76368520

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18, su 12-21

**Ruokakauppa
Sinun makuusi**

SPAR

